

Р. С. Орлов

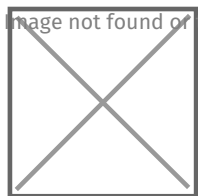
Сахнівська діадема

САХНІВСЬКА ДІАДЕМА

Знайдена 1900 на городищі Дівич-Гора поблизу с. Сахнівка Канівського пов. Київської губ., нині Черкаського р-ну Черкаської обл. Складається з 7-ми золотих килеподібних подвійних пластин (кіотців), одна з яких прикрашена емаллю. Довжина діадеми з боковими трапецеподібними пластинами бл. 35 см. На центральному кіотці зображено сцену з середньовічного роману про Александра Македонського, а саме момент вознесення його на небо у коробі, який тягнуть грифони. Александр одягнений у вихідний імператорський одяг із золотим опліччям і лором, у кожній руці він тримає скіпетр — символ влади, на голові одягнуто корону. На інших кіотцях зображено розетки із характерних для давньоруських емалей елементів — кринів, пелюсток, гілок, мигдалин тощо. Тонкі перегородки між емаллями, багата кольорова гама з синіх, чорних, червоних, білих, зелених, жовтих, бірюзових відтінків свідчать про високий рівень майстерності автора діадеми. Ймовірно, її виготовили у 2-й половині 12 ст. у майстерні в Києві, де працювали руські та грецькі майстри. С. д. є основною частиною князівського головного убору — вінця, на думку більшості дослідників — жіночого. Зберігається у Скарбниці Національного музею історії України (Київ).

Фотоілюстрації

Image not found of type unknown

Рекомендована література

1. Макарова Т. И. Перегородчатые эмали Древней Руси. Москва, 1975;
2. Михайлов П. С. Діадема із Сахнівки — конструктивний та технологічний аналіз // Музейні читання: Наук. конф., присвяч. 30-річчю з дня відкриття Музею істор.

коштовностей України (16 лют. 1999 р.). К., 1999;

3. *Пуцко В. Г.* Золотарство Давнього Києва // Археологія. 2008. № 3.

Бібліографічний опис:

Сахнівська діадема / Р. С. Орлов// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс]
/ Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. :
Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу:
<https://esu.com.ua/article-889952>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).